

Щоденний звіт № 73/2021

від 30 березня 2021 року¹

Короткий виклад

- СММ зафіксувала 3 порушення режиму припинення вогню в Донецькій області. За попередню добу в цій області зафіксовано 110 таких порушень.
- Місія зафіксувала 22 порушення режиму припинення вогню в Луганській області. За попередній добу в цій області таких порушень не зафіксовано.
- Спостерігачі втратили контроль над просторовим положенням одного з БПЛА СММ малого радіуса дії поблизу Веселої Гори Луганської області.
- Місія продовжувала здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого та Петрівського, а також виявила присутність людей на ділянці розведення в районі Золотого.
- СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення техобслуговування та забезпечення функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- Місія продовжувала спостерігати за ситуацією з цивільним населенням, зокрема на 4 КПВВ, а також на 4 відповідних блокпостах збройних формувань у Донецькій і Луганській областях.
- Свободу пересування СММ і далі обмежували, зокрема на блокпості збройних формувань у Донецькій області та в 2 постійних місцях зберігання озброєння в непідконтрольних урядові районах Луганської області.

Порушення режиму припинення вогню²

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 29 березня 2021 року (за східноєвропейським часом).

² Детальнішу інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі згадані у звіті місця, представлено в додатку. Упродовж звітного періоду камери СММ у Петрівському та в південній частині ділянки розведення в районі Золотого не функціонували.

³ У тому числі вибухи.

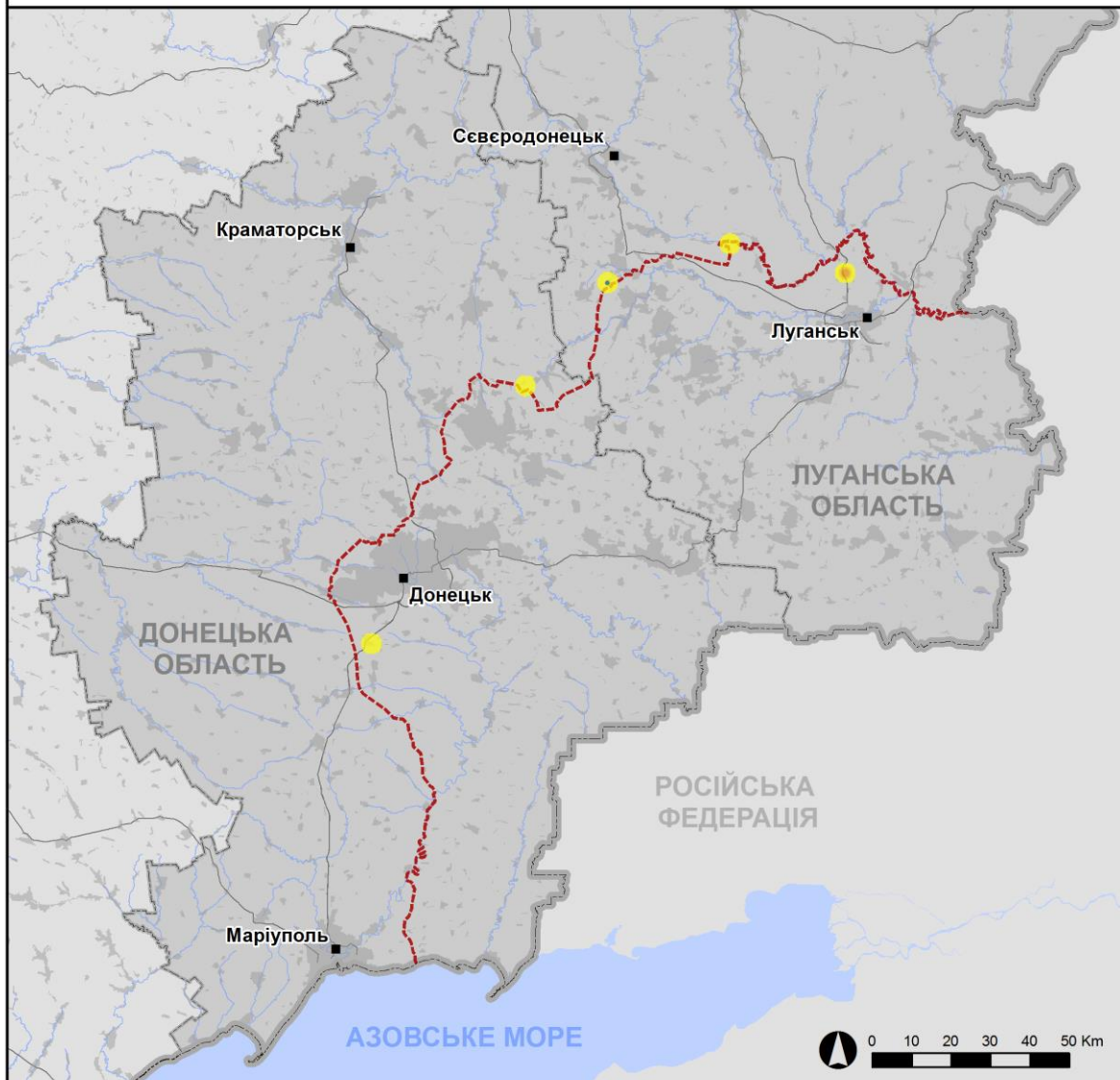
⁴ У тому числі внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа зафіксованих порушень режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 29 березня 2021 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
- Низька

- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проєкт OpenStreetMap; море — VLI.Z (2005).
Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транлювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.
Створено: 30/03/2021

У Донецькій області СММ зафіксувала 3 порушення режиму припинення вогню (0 вибухів) у районі на південний захід від н. п. Світлодарськ (підконтрольний урядові, 57 км на північний схід від Донецька) та на південний схід від н. п. Оленівка (непідконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) (див. нижче). За [попередню добу](#) в цій області зафіксовано 110 таких порушень.

У Луганській області Місія зафіксувала 22 порушення режиму припинення вогню, у тому числі 1 вибух невизначеного походження. Більшість порушень сталася в районі на південний схід від н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська) (див. нижче). За [попередню добу](#) в цій області таких порушень не зафіксовано.

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня 2020 року, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня 2020 року і до кінця звітнього періоду СММ зафіксувала щонайменше 13 776 порушень режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 4 831 вибух, 1 656 невизначених боєприпасів у польоті, 167 спалахів дульного полум'я, 71 освітлювальну ракету, а також щонайменше 7 051 чергу та постріл).

Спостерігачі втратили контроль над просторовим положенням одного з БПЛА СММ малого радіуса дії поблизу Веселої Гори Луганської області

Перебуваючи приблизно за 2,5 км на південний схід від Веселої Гори для здійснення оголошеного польоту безпілотного літального апарата (БПЛА) СММ малого радіуса дії, о 12:06 спостерігачі чули 20 пострілів зі стрілецької зброї на відстані приблизно 1,8 км на південно-південний схід. За оцінкою, вогонь відкрили в напрямку БПЛА, що пролітав приблизно за 2 км на південно-південний схід від місцеперебування патруля Місії. О 12:11 спостерігачі втратили контроль над просторовим положенням БПЛА. Повернути апарат не вдалося*.

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотої та Петрівського⁵

29 березня, здійснюючи моніторинг на ділянці розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська), спостерігачі бачили 4 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») південніше відремонтованого прольоту мосту біля Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська).

Удень 27 березня на ділянці розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) БПЛА СММ дальнього радіуса дії виявив 2 осіб на колишній позиції Збройних сил України приблизно за 800 м на південний захід від шляхопроводу над залізничним полотном. Цей БПЛА також виявив 2 осіб на колишній позиції збройних формувань біля східного краю ділянки розведення, приблизно за 1,5 км на північ від її південно-східного кута.

⁵ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

29 березня, перебуваючи на південному краю ділянки розведення, спостерігачі чули 1 вибух невизначеного походження орієнтовно за 4–5 км на захід (за оцінкою, поза ділянкою розведення, однак у межах 5 км від її краю).

Того ж дня, патрулюючи біля блокпоста збройних формувань південніше ділянки розведення, команда СММ знову бачила 5 контейнерів усередині огороженого майданчика південніше південного краю ділянки, на південній стороні автодороги, що веде на схід у напрямку н. п. Золоте-5 (Михайлівка; непідконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська). На південному краю ділянки розведення члени патруля Місії також знову бачили ще один контейнер. На ділянці розведення спостерігачі вкотре бачили контейнер приблизно за 60–70 м на північ від інших п'яти, а також ще один орієнтовно за 350 м на північ від південного краю ділянки. Обидва контейнери були розміщені на західній стороні автошляху Т1316.

Здійснюючи моніторинг біля цього блокпоста, спостерігачі бачили 4 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»); троє з них пройшли вглиб ділянки розведення до місця приблизно за 350 м на північ від її південного краю, а потім повернулися в супроводі автомобіля швидкої допомоги (з 4 особами в медичних захисних костюмах на борту).

29 березня, здійснюючи моніторинг у 3 місцях поблизу **ділянки розведення в районі н. п. Петрівське** (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька), спостерігачі констатували там спокійну ситуацію.

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

Місія зафіксувала 2 самохідні гаубиці, розміщені з порушенням ліній відведення в непідконтрольному урядові районі Луганської області.

За лініями відведення, але поза виділеними місцями зберігання озброєння СММ виявила 3 танки на об'єкті в підконтрольному урядові районі в Донецькій області, а також 23 танки в непідконтрольних урядові районах (у зоні, де згідно з пунктом 5 Меморандуму від 19 вересня 2014 року розміщення важкого озброєння та військової техніки заборонено) (детальніше див. таблиці нижче).

Місця зберігання озброєння

Два постійні місця зберігання озброєння в непідконтрольних урядові районах Луганської області

29 березня

СММ відзначила, що вперше бракує 12 танків (Т-64 — 6 од., Т-72 — 6 од.) і 4 буксируваних гаубиць (Д-30 «Жаба», 122 мм)*.

Постійне місце зберігання важкого озброєння в непідконтрольному урядові районі Луганської області

29 березня

Місія відзначила, що вперше бракує 8 самохідних гаубиць (2С1 «Гвоздика», 122 мм) та 1 буксируваної гаубиці (Д-30 «Жаба», 122 мм).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁶⁷

Місія зафіксувала бойові броньовані машини в підконтрольних урядові районах Луганської області, а також зенітну установку в підконтрольному урядові районі Донецької області (детальніше див. таблицю нижче).

Здійснюючи моніторинг у н. п. Христове (непідконтрольний урядові, 18 км на північ від Луганська), члени патруля СММ бачили БПЛА з фіксованим крилом, який летів у північному напрямку від місцеположення патруля Місії, незважаючи на заборону використання будь-яких видів літальних апаратів, викладену в рішенні ТКГ щодо додаткових заходів із посилення режиму припинення вогню від 22 липня 2020 року.

Протитанкові міни неподалік Горлівки та Гнутового в Донецькій області

26 березня в полі на північно-західній околиці н. п. Горлівка (непідконтрольний урядові, 39 км на північний схід від Донецька) БПЛА СММ малого радіуса дії вперше зафіксував приблизно 34 протитанкові міни (за оцінкою, встановлені певний період часу тому та належать збройним формуванням).

27 березня в полі приблизно за 6 км на південь від н. п. Пищевик (підконтрольний урядові, 84 км на південь від Донецька) БПЛА СММ малого радіуса дії знову зафіксував приблизно 90 протитанкових мін (за оцінкою, належать Збройним силам України; для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 22 січня 2020 року](#)).

Зусилля СММ зі сприяння уможливленню техобслуговування та забезпеченню функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

Місія і далі сприяла забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (15 км на північ від Донецька). СММ також здійснювала моніторинг безпекової ситуації під час техобслуговування водогону біля н. п. Василівка (непідконтрольний урядові, 20 км на північ від Донецька).

⁶ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

⁷ У [Щоденному звіті СММ від 22 березня 2021 року](#), на стор. 5 параграф «20 березня, патрулюючи приблизно за 2 км на південний схід від н. п. Лебединське (підконтрольний урядові, 99 км на південь від Донецька), члени патруля Місії бачили військовий міні-фургон, що стояв на південному боці автошляху М14. Поряд із фургоном спостерігачі помітили чорний ящик та антени. Потім члени патруля Місії побачили, як БПЛА світло-сірого кольору летів на відстані приблизно 50 м на північний схід та приземлився приблизно за 70 м на західно-північний захід від їхньої позиції відповідно. Згодом спостерігачі бачили, як три військовослужбовці Збройних сил України забрали безпілотник та на міні-фургоні залишили цей район.» слід читати в такій редакції: «20 березня, патрулюючи приблизно за 2 км на південний схід від н. п. Лебединське (підконтрольний урядові, 99 км на південь від Донецька), члени патруля Місії бачили військовий міні-фургон, що стояв на південному боці автошляху М14. Поряд із фургоном спостерігачі помітили чорний ящик та антени. Потім члени патруля Місії побачили, як БПЛА світло-сірого кольору летів на відстані приблизно 50 м на північний схід і приземлився орієнтовно за 70 м на західно-північний захід від місцеположення патруля, відповідно, незважаючи на заборону використання будь-яких видів літальних апаратів, викладену в рішенні ТКГ щодо додаткових заходів із посилення режиму припинення вогню від 22 липня 2020 року. Згодом спостерігачі бачили, як 3 військовослужбовці Збройних сил України забрали апарат і на міні-фургоні залишили цей район.»

Крім того, Місія здійснювала моніторинг дотримання локального режиму припинення вогню для уможливлення регулярного огляду та технічного обслуговування залізничного полотна й видалення рослинності в н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська); техобслуговування ліній електропередачі в непідконтрольному урядові Золотому-5 (Михайлівці), а також між н. п. Калинове (60 км на захід від Луганська) і н. п. Алмазна (55 км на захід від Луганська).

Ситуація на КПВВ і відповідних блокпостах

У Донецькій області спостерігачі відзначили, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) поблизу н. п. Гнутове (підконтрольний урядові, 90 км на південь від Донецька) був відкритий, однак не зафіксували пасажиро-транспортного потоку. Спостерігачі також відзначили, що блокпост збройних формувань біля Оленівки був відкритий, і зафіксували пасажиро-транспортний потік в обох напрямках. Перебуваючи біля цього блокпоста збройних формувань, спостерігачі чули 1 постріл зі стрілецької зброї приблизно за 1–2 км на південний схід.

У Луганській області команда Місії констатувала, що КПВВ у Станиці Луганській і відповідний блокпост збройних формувань південніше відремонтованого прольоту мосту біля Станиці Луганської функціонували, а пішоходи очікували в чергах на перетин в обох напрямках.

СММ також відзначила, що КПВВ біля Золотого та в н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська) були відкриті, однак відповідні блокпости збройних формувань південніше ділянки розведення в районі Золотого та за 3 км на південний схід від мосту в Щасті були закриті.

Прикордонні райони, які не контролюються урядом

Здійснюючи моніторинг в пункті пропуску на кордоні біля н. п. Вознесенівка (кол. Червонопартизанськ; 65 км на південний схід від Луганська), спостерігачі бачили, що в Україну в'їхали 2 автомобілі (обидва з табличками «ЛНР»), а з України виїхав 1 автомобіль і вийшла 1 жінка (віком 40–49 років). Приблизно через 15 хвилин член збройних формувань сказав патрулю Місії залишити цей район*.

Перебуваючи на залізничній станції «Червона Могила» у Вознесенівці протягом приблизно 15 хвилин, спостерігачі бачили приблизно 50 нерухомих вантажних вагонів (вантаж не було видно) та 1 нерухому залізничну цистерну для пального орієнтовно за 100 м на схід від залізничної станції.

Місія продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими

перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Мінських домовленостей погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. нижче). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Заборона доступу:

- У пункті пропуску на кордоні біля н. п. Вознесенівка (кол. Червонопартизанськ; непідконтрольний урядові, 65 км на південний схід від Луганська) член збройних формувань сказав патрулю Місії залишити цей район, пославшись на «накази від командирів».

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів і через міни/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Затримка:

- На блокпості збройних формувань у н. п. Старомихайлівка (непідконтрольний урядові, 15 км на захід від Донецька) 3 члени збройних формувань (двоє були вочевидь озброєні) дозволили патрулю Місії проїхати в західному напрямку лише після приблизно 22-хвилинної затримки.
- На постійному місці зберігання озброєння в непідконтрольному урядові районі Луганської області 3 члени збройних формувань (один був вочевидь озброєний) надали спостерігачам доступ до цього місця зберігання лише після 23-хвилинної затримки.
- На іншому постійному місці зберігання озброєння в непідконтрольному урядові районі Луганської області 1 член збройних формувань надав спостерігачам доступ до цього місця зберігання лише після приблизно 33-хвилинної затримки.

Інші перешкоди:

- Перебуваючи біля н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська) для здійснення оголошеного польоту БПЛА СММ малого радіуса дії, спостерігачі чули 20 пострілів зі стрілецької зброї (за оцінкою, вогонь відкрили в напрямку БПЛА), після чого спостерігачі втратили контроль над просторовим положенням БПЛА. Повернути апарат не вдалося (див. вище).

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
Непідконтрольні уряду райони				
29.03.2021	2	самохідна гаубиця (2С1 «Гвоздика», 122 мм)	поблизу н. п. Біле (22 км на захід від Луганська)	патруль

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
27.03.2021	3	танк (невстановленого типу)	на об'єкті поблизу житлового району в н. п. Костянтинівка (60 км на північ від Донецька, де за даними повітряного спостереження також виявлено наявність 7 ББМ ⁸)	БПЛА дальнього радіуса дії
Непідконтрольні уряду райони				
28.03.2021	20	танк (невстановленого типу)	на полігоні біля н. п. Бойківське (кол. Тельманове; 67 км на південний схід від Донецька), у зоні, де згідно з пунктом 5 Меморандуму від 19 вересня 2014 року розміщення важкого озброєння та військової техніки заборонено	БПЛА дальнього радіуса дії
	3		поблизу н. п. Зернове (70 км на південь від Донецька), у зоні, де згідно з пунктом 5 Меморандуму від 19 вересня 2014 року розміщення важкого озброєння та військової техніки заборонено	

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁹

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
27.03.2021	2	бойова броньована машина (типу БМП)	поблизу н. п. Оріхове (57 км на північний захід від Луганська)	БПЛА дальнього радіуса дії
	1	бойова броньована машина (типу БМП)	поблизу н. п. Кримське (42 км на північний захід від Луганська)	
	1	зенітна установка (ЗУ-23, 23 мм)	поблизу н. п. Лебединське (99 км на південь від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії

⁸ Згадані у цій таблиці бойові броньовані машини не підпадають під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

⁹ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

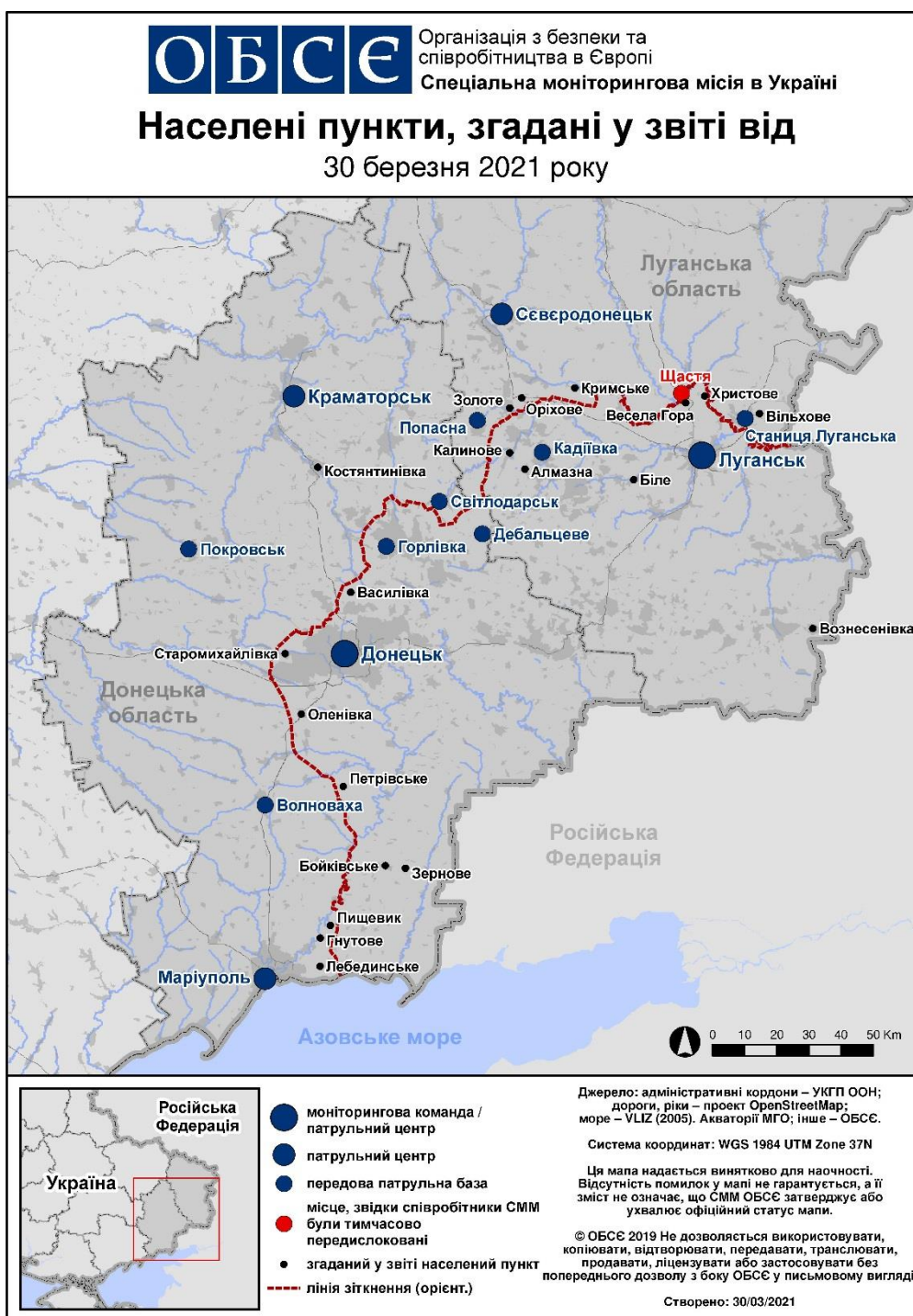

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 29 березня 2021 р.¹⁰

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
камера СММ у н. п. Світлодарськ (підконтрольний уряду, 57 км на ПнСх від Донецька)	2–4 км на ЗхПдЗх	зафіксувала	2	Н/Д боєприпас	ПнПнЗх–ПдПдСх	Н/Д	28.03, 22:56
н. п. Оленівка (непідконтрольний уряду, 23 км на ПдЗх від Донецька)	1–2 км на ПдСх	чули	1	постріл		стрілецька зброя	29.03, 11:28
камера СММ у н. п. Кряківка (підконтрольний уряду, 38 км на ПнЗх від Луганська)	3–5 км на ПдПдЗх	зафіксувала	1	освітлювальна ракета	випущена(-й) угору	Н/Д	28.03, 21:44
приблизно 3 км на Пн від н. п. Первомайськ (непідконтрольний уряду, 58 км на Зх від Луганська)	4–5 км на Зх	чули	1	вибух	невизначеного походження (за оцінкою, за межами ділянки розведення в районі Золотого)	Н/Д	29.03, 10:04
приблизно 2,5 км на ПдСх від н. п. Весела Гора (непідконтрольний уряду, 16 км на Пн від Луганська)	1,8 км на ПдПдСх	чули	20	постріл		стрілецька зброя	29.03, 12:06

¹⁰ У таблиці вказані лише порушення режиму припинення вогню, які були зафіксовані безпосередньо патрулями Місії чи камерами СММ, а також ті випадки, які Місія оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви, тощо. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї тощо, базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях і спеціалістами з технічного моніторингу, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз.

Мапа Донецької та Луганської областей¹¹

¹¹ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій Україні (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри та передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів з безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).